

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder:	Burgemeester M. Mulder
Medeportefeuillehouders:	N.v.t.
Directie	Bedrijfsvoering
Afdeling	Financiën
Programma:	Programma 1 - Bestuur en Ondersteuning

Onderwerp: Ontwerpbegrotingen 2027 en jaarrekening 2025 gemeenschappelijke regelingen

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de jaarrekeningen 2025 van: BWB, OMWB, GGD, RBL, RWB, RAV, WVS, ISD, VRMWB en WBA.
2. Geen zienswijzen in te dienen op de ontwerpbegrotingen 2027 van de gemeenschappelijke regelingen BWB, GGD, RBL, RWB, RAV, WVS, ISD, VRMWB en WBA
3. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting van de OMWB
4. Geen zienswijze in te dienen over de 1e begrotingswijziging 2026 van de RBL en ISD
5. In te stemmen met de bijdrage aan de gemeente Breda voor de regionale taken GIA
6. Het college toestemming te verlenen om de 10e wijziging van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking West-Brabant vast te stellen.

Samenvatting

De gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente deelneemt dienen jaarlijks hun ontwerpbegroting voor het volgende jaar voor te leggen voor zienswijzen. In dit voorstel worden de ontwerpbegrotingen 2027 gebundeld aan de gemeenteraad voorgelegd, voorzien van een advies om al dan niet een zienswijze in te dienen ten aanzien van de begroting van de betreffende gemeenschappelijke regeling.

Het voorstel is om alleen op de Begroting 2027 van de OMWB een zienswijze in te dienen.

Aanleiding

De Gemeenschappelijke regelingen stellen jaarlijks een ontwerpbegroting op voor het daaropvolgend jaar. De ontwerpbegrotingen 2027 worden samengebracht in één raadsvoorstel. In de bijlagen treft u per gemeenschappelijke regeling een sjabloon aan waarin een beleidsmatige- en financiële beoordeling van de ontwerpbegroting 2027 is opgenomen en een voorstel voor het al dan niet indienen voor een zienswijze. Dit sjabloon geeft kerninformatie per gemeenschappelijke regeling. Voor meer verdiepende informatie treft u in de bijlages ook de ontwerpbegrotingen 2027. De jaarrekeningen over 2025 van de gemeenschappelijke regelingen zijn ter kennisname bijgevoegd, evenals de aanbestedingsbrieven. Deze informatie is eerder ook via iBabs met u gedeeld.

Beoogd effect

Ingevolge artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen dient een gemeenschappelijke regeling de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid te stellen hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren te brengen. Met dit voorstel wordt in die gelegenheid voorzien.

Argumenten

GR Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB)

Het volgende wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2025.
2. Geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027.
3. Het college toestemming te verlenen om de 10e wijziging van de gemeenschappelijke regelingen BWB vast te stellen

De totale deelnemersbijdrage daalt met € 1.446.000 t.o.v. 2026. De belangrijkste reden is dat vanaf de begroting 2027 de btw administratief buiten de begroting van de BWB wordt verwerkt. De BTW kunnen de gemeenten via het BTW-compensatiefonds terugvragen. Daarnaast is er een voordeel op de personele kosten van €429.000, een nadeel van €113.000 op materiële kosten (oa kosten voor gegevensbeheer) en een nadeel van €120.000 op rentebaten.

De bijdrage van de gemeente Bergen op Zoom aan de BWB komt in 2027 € 124.000 lager uit dan in de begroting 2026.

In juni 2025 is de 10e wijziging van de gemeenschappelijke regeling van de BWB voor zienswijzen aan uw raad voorgelegd. Deze actualisatie had tot doel enkele wijzigingen te verwerken die nog niet waren meegenomen uit de zienswijzenprocedure rond de negende wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Uw raad heeft in juni 2025 besloten om geen zienswijze in te dienen. Alleen de gemeenten Etten-Leur en Breda hebben een zienswijze op de 10e wijziging ingediend. Deze zienswijzen zijn door de BWB beoordeeld, maar hebben niet geleid tot aanpassingen van de regeling. De BWB verzoekt de deelnemende gemeenten nu om de gewijzigde regeling vast te stellen. Het college kan daartoe overgaan, nadat uw raad hiervoor toestemming heeft verleend.

GR Geweld in Afhankelijkheidsrelaties en Meldpunt Crisiszorg West Brabant (GIA en MCZ West Brabant)

Voorgesteld wordt om in te stemmen met de bijdrage voor 2027 aan de gemeente Breda.

In dit totaalvoorstel is net als vorig jaar ook de GR GIA en MCZ West-Brabant, als opvolger van de GR Veilig Thuis, opgenomen. De GR GIA en MCZ West-Brabant is een beetje een vreemde eend in de bijt tussen andere gemeenschappelijke regelingen. Het betreft een centrumregeling (gemeente Breda) waarbij geen nieuwe rechtspersoon wordt gevormd (zoals bij een openbaar lichaam). Ook is er geen sprake van aparte begroting (zoals bij een gemeenschappelijk orgaan). Daarnaast worden er geen bevoegdheden overgedragen. De centrumgemeente Breda krijgt het mandaat, maar de bevoegdheden blijven berusten bij colleges van de individuele deelnemende gemeenten. Gekozen is de GR GIA en MCZ West-Brabant in dit voorstel op te nemen om reden van volledigheid. Ook is een sjabloon bijgevoegd.

De kosten voor het GIA zijn met 5,09% geïndexeerd. De rijksbijdrage wordt niet geïndexeerd. Om te zorgen dat de begroting 2027 van het GIA sluitend is, is het voorstel om de gemeentelijke bijdrage met 9,2% te verhogen.

Er kan niet bezuinigd worden in de kerntaken van Veilig Thuis en de Vrouwenopvang-voorziening. Om meer grip te krijgen op de ontwikkelingen, wordt met Veilig Thuis West-Brabant gewerkt aan

afspraken met betrekking tot monitoring, een betere afstemming en een bedrijfsvoering waarin vroegtijdig wordt ingesprongen op de ontwikkelingen.

Voor het Meldpunt Crisiszorg is de gemeentelijke bijdrage met 5,09% geïndexeerd. In 2025 was er een stijging van 30% van het aantal meldingen en een stijging van 66% van de I28 (niet acute) meldingen t.o.v. 2024. Als blijkt dat het aantal meldingen blijft stijgen dan is het waarschijnlijk niet mogelijk om alle meldingen met dezelfde capaciteit te blijven opvolgen. Als dit aan de orde is dan informeert de centrumgemeente ons hierover en zullen zij voorstellen doen hoe dit op te vangen.

GR Omgevingsdienst Midden en West-Brabant (OMWB)

Het volgende wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2025
2. Een zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027

De begroting van de OMWB is opgesteld conform de vastgestelde (financiële) richtlijnen. De ontwerpbegroting 2027 geeft het financiële kader weer voor de OMWB en per deelnemer een inzicht in de financiële afspraken. De nadere uitwerking van de werkprogramma's voor 2027 vindt plaats in het najaar van 2026. Zoals gebruikelijk vindt de financiële en integrale doorrekening daarvan plaats in de eerste begrotingswijziging in 2027.

Waarschijnlijk zit er 'lucht' in de begroting. Dit vloeit voort uit een hogere indexering gebaseerd op cijfers van het CPB ten opzichte van de CAO-stijging. Daarnaast is de verplichte opleidingsnorm, gebaseerd op de landelijke robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten, van 3% te hoog en niet realistisch. In de begrotingswijzigingen 2027 zal dit worden geactualiseerd op basis van de werkelijke cijfers of uitputting. Het dagelijks bestuur heeft aangegeven om in de loop van de tijd een aantal zaken onder de loep te nemen.

Het voorstel is om de volgende zienswijze op de conceptbegroting in te dienen:

In de Concept Begroting 2027 lijken posten ruim begroot te zijn. Dit betreffen met name het opleidingsbudget, dat gebaseerd is op de landelijke robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten en de salariskosten, die geïndexeerd zijn op basis van cijfers van het CPB.

Bij de 1e Begrotingswijziging 2027 dienen alle exploitatieposten waaronder het opleidingsbudget en de salariskosten reëel begroot te worden en niet op basis van landelijke kengetallen.

GR GGD West-Brabant

Voorgesteld wordt:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2025.
2. Geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027.

De GGD biedt een structureel kostendekkende begroting aan en is conform de financiële richtlijnen opgesteld.

Bij de Begroting 2026 was door de gemeenten de opdracht meegegeven dat de gemeentelijke bijdragen niet mocht stijgen, behalve een toename van niet beïnvloedbare kosten. De structurele bezuinigingsopdracht van 4% die hieruit voort kwam is in 2027 volledig ingevuld.

De huidige CAO loopt tot en met maart 2027. Voor loonstijging na deze periode is nu in de begroting geen bedrag opgenomen. Indien nodig volgt hiervoor een begrotingswijziging in 2027..

GR Regionaal Bureau Leren (RBL) West-Brabant

Voorgesteld wordt:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2025;
2. Geen zienswijze in te dienen over de 1^e begrotingswijziging 2026
3. Geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027.

De begroting van het RBL is opgesteld conform de vastgestelde (financiële) richtlijnen.

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet van School naar Duurzaam Werk per 1 januari 2026 zijn voor onze gemeente taken van het RBL naar de gemeente overgegaan.

De bijdrage aan het RBL komt voor 2027 bijna € 19.000 lager uit dan nu begroot. Door de verschuiving van taken komt er in totaal € 18.000 rechtstreeks ten laste van onze begroting. Per saldo is de invoering van de Wet van School naar Duurzaam Werk nagenoeg budgettair neutraal (voordeel € 800).

Deze verschuiving van werkzaamheden is ook in de 1^e begrotingswijziging 2026 meegenomen.

GR Regio West-Brabant (RWB)

Voorgesteld wordt om:

1. Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2025.
2. Geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027.

De RWB-begroting 2027 is conform de richtlijnen begroting 2027 uitgewerkt.

De RWB presenteert een sluitende meerjarenbegroting. RWB brengt in de ontwerpbegroting in beeld dat vanaf 2027 de economische taken niet meer door RWB worden uitgevoerd, maar door de stedelijke regio's de Baronie en Stedelijke Regio West-Brabant (SRWB) en BV REWIN West-Brabant. De focus van RWB verschuift in 2027 van beleidsrijk naar beleidsarme uitvoering en dienstverlening op het vlak van Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV), Regioarcheologie en HR-dienstverlening vanuit het Mobiliteitscentrum (MBC).

Omdat besluitvorming over de RWB nieuwe stijl in het voorjaar 2026 plaatsvindt binnen de 16 RWB-gemeenten konden de financiële gevolgen hiervan niet verwerkt worden in de voorliggende ontwerpbegroting 2027 en meerjarenbegroting. Na afronding van het besluitvormingsproces worden de budgetten in de RWB begroting 2027 aangepast door een begrotingswijziging.

GR Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Brabant Midden West Noord

Voorgesteld wordt:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2025;
2. Geen zienswijze over de ontwerpbegroting 2027 in te dienen.

Zorgverzekeraars zijn verantwoordelijk voor de inkoop van de ambulancezorg. De ambulancezorg wordt ook in 2027 aangeboden zonder gemeentelijke financiële bijdrage.

GR Werkvoorzieningsschap (WVS)

Het volgende wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2025;
2. Geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027.

De begroting van het WVS is opgesteld conform de vastgestelde (financiële) richtlijnen. De ontwerp begroting is gebaseerd op de (voorlopige) cijfers (o.a. voorlopige Participatiebudgetten) uit de mei- en septembercirculaire van 2025. De aannames voor het jaar 2027 zullen nog wijzigen. Dit zal blijken uit de mei- en septembercirculaire van 2026. Indien de cijfers in de mei- en septembercirculaire van 2026 daartoe aanleiding geven zal in het najaar van 2026 een herziene begroting 2027 worden gepresenteerd.

De bijdrage van de gemeente Bergen op Zoom is voor 2027 € 242.000 lager dan opgenomen in de primitieve begroting 2026-2029. Dit komt door een hogere rijksbijdrage in de mei- en septembercirculaire 2025. Dit voordeel is in het 1^e Concernbericht 2026 enkel in het jaar 2026 verwerkt. Doordat het structureel doorwerkt komt de bijdrage 2027 nu lager uit.

GR Intergemeentelijke Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD)

Voorgesteld wordt om:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2025;
2. Geen zienswijze in te dienen over de 1^e begrotingswijziging 2026 van de ISD;
3. Geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027.

De begroting van het WVS is opgesteld conform de vastgestelde (financiële) richtlijnen. De Begroting van de ISD Brabantse Wal neemt met € 729.000 toe. Dit komt door een indexering van de kosten met 2,3% en een stijging van de personeelskosten met € 503.000. De salariskosten zijn met 2% geïndexeerd en daarnaast neemt de formatie met 3 FTE toe i.v.m. de inzet voor sociale activering. Doordat het personeel voor sociale activering in dienst komt bij de ISD kunnen de inhuurkosten hiervoor ad € 275.000 bij de gemeente Bergen op Zoom vervallen. Per saldo neemt de bijdrage aan de ISD voor 2027 met € 267.000 toe.

GR Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB)

Het volgende wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2025;
2. Geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027

Voor de begroting 2027 geldt dat de bijdrage op dit moment alleen wordt aangepast op basis van indexatie en kapitaallasten. Toekomstige stijgingen kunnen echter niet worden uitgesloten. De VRMWB geeft aan dat er sprake is van structurele kostenstijgingen en toenemende opgaven, waardoor het vasthouden aan de nullijn steeds lastiger wordt. Dit leidt tot toenemende financiële druk in de meerjarenraming. Het AB heeft daarom besloten tot het toepassen van een tweetal financiële principes:

- Nieuw voor oud
- Nieuwe taken worden gefinancierd met nieuwe middelen.

GR West-Brabants Archief (WBA)

Voorgesteld wordt om:

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2025;
2. Geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2027.

De begroting van het WBA is opgesteld conform de vastgestelde (financiële) richtlijnen. Het WBA zal in 2026/2027 een nieuw strategisch personeelsplan opstellen, met daarin naar verwachting extra structurele ruimte rond de inzet op het E-Depot. In verband met toekomstige pensioneringen zullen functies en rolinvulling aangepast worden om de toekomstige ontwikkelingen nog beter te kunnen opvangen.

Kanttelingen, risico's en alternatieven

Een alternatief is om daar waar nu geen zienswijze wordt ingediend op de begroting van de verschillende gemeenschappelijke regelingen wel een zienswijze te formuleren. Verder zijn de kanttekeningen en eventuele risico's al opgenomen bij de bespreking van de verschillende gemeenschappelijke regelingen.

Financiën

In de ontwerp begroting van de gemeenschappelijke regelingen is de bijdrage voor 2027 opgenomen en in hun meerjarenbegroting de bijdrage t/m 2030. Hieronder een overzicht wat de bijdrage aan de verschillende gemeenschappelijke regelingen in 2027 wordt. Daarnaast het verschil met de bijdrage die wij in de Begroting 2026-2029 jaarschijf 2027 hebben opgenomen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de bedragen in onze Begroting 2026-2029 prijspeil 2026 hebben en dat de bedragen uit de begroting 2027 van de gemeenschappelijke regelingen prijspeil 2027 hebben.

2027			
Bedragen * € 1.000	Bijdrage	Mutatie	Mutatie %
BWB	1.640	124	7,6%
VRMWB	5.392	-269	-5,0%
RWB	2.143	-67	-3,1%
RBL	51	1	1,6%
WBA	748	-18	-2,5%
GGD	2.145	-100	-4,7%
RAV	0	0	0%
GIA	979	-112	-11,4%
ISD	10.192	-267	-2,6%
WVS	1.277	242	18,9%
OMWB	1.908	-40	-2,1%
Totaal	26.475	-507	-1,9%

(een negatief bedrag betreft een hogere bijdrage)

In totaal nemen de bijdragen van de gemeenschappelijke regelingen met € 507.000 toe. Dit is een stijging van 1,9% ten opzichte van hetgeen in de Begroting 2026 hiervoor is opgenomen.

In het Beleidskader 2027-2030 wordt hier op teruggekomen en wat hiervan de consequenties zijn voor de Begroting 2027 en het meerjarenverloop.

Daarnaast is in een aantal jaarrekening 2025 aangegeven dat er een uitkering komt aan de gemeente. De terug ontvangsten zijn ofwel in het 1^e Concernbericht verwerkt (BWB) of worden meegenomen in het 2^e Concernbericht.

Participatie

Het opstellen van de sjablonen met daarin een advies om wel of geen zienswijze in te dienen op de begroting 2027 van de verschillende gemeenschappelijke regelingen is middels regionale werkgroepen opgesteld.

Vervolg/Communicatie

Na behandeling van dit voorstel in de raadsvergadering van 25 juni 2026 zullen de verschillende gemeenschappelijke regelingen worden geïnformeerd of er wel of geen zienswijze wordt ingediend op hun Begroting 2027.

Bijlagen

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1	Sjabloon BWB	Bijgevoegd
1.1	Aanbiedingsbrief ontwerp-Programmabegroting BWB 2027	Bijgevoegd
1.2	Ontwerpbegroting BWB 2027	Bijgevoegd
1.3	Aanbiedingsbrief Jaarstukken BWB 2025	Bijgevoegd
1.4	Jaarstukken 2025 BWB incl controleverklaring	Bijgevoegd
1.5	10 ^e Wijziging Gemeenschappelijke regeling BWB	Bijgevoegd
2	Sjabloon GIA	Bijgevoegd
2.1	Collegebrief GR GIA en MCZ 2027	Bijgevoegd
2.2	Bestedingsplan GR-GIA 2027	Bijgevoegd
2.3	Gemeentelijke bijdrage GIA 2027	Bijgevoegd
2.4	Gemeentelijke bijdrage Meldpunt Crisiszorg 2027	Bijgevoegd
3	Sjabloon OMWB	Bijgevoegd
3.1	Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2027 OMWB	Bijgevoegd
3.2	Ontwerpbegroting 2027 OMWB	Bijgevoegd
3.3	Jaarstukken 2025 OMWB	Bijgevoegd
4	Sjabloon GGD West-Brabant	Bijgevoegd
4.1	Aanbiedingsbrief begroting 2027 en jaarstukken 2025 GGD WB	Bijgevoegd
4.2	Concept Beleidsbegroting 2027 GGD West-Brabant	Bijgevoegd
4.3	Jaarstukken 2025 GGD WB incl verklaring	Bijgevoegd
5	Sjabloon RBL	Bijgevoegd
5.1	Aanbiedingsbrief RBL	Bijgevoegd
5.2	Concept begroting 2027 RBL	Bijgevoegd
5.3	1e Begrotingswijziging RBL 2026	Bijgevoegd
5.4	Jaarrekening 2025 RBL West-Brabant	Bijgevoegd
6	Sjabloon RWB	Bijgevoegd
6.1	Aanbiedingsbrief begroting en jaarrekening RWB	Bijgevoegd
6.2	Ontwerpbegroting RWB 2027	Bijgevoegd
6.3	Concept-jaarstukken RWB 2025	Bijgevoegd
7	Sjabloon RAV	Bijgevoegd
7.1	Aanbiedingsbrief begroting 2027 RAV Brabant MWN	Bijgevoegd
7.2	Conceptbegroting 2027 RAV Brabant MWN	Bijgevoegd
7.3	Aanbiedingsbrief RAV Brabant MWN jaarstukken 2025	Bijgevoegd
7.4	Jaarstukken 2025 RAV Brabant MWN	Bijgevoegd
8	Sjabloon WVS	Bijgevoegd
8.1	Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2027 WVS	Bijgevoegd
8.2	Ontwerpbegroting 2027 WVS	Bijgevoegd
8.3	Aanbiedingsbrief jaarrekening 2025 WVS	Bijgevoegd
8.4	Jaarrekening 2025 WVS incl verklaring	Bijgevoegd
9	Sjabloon ISD Brabantse Wal	Bijgevoegd
9.1	Aanbiedingsbrief Begroting 2027 ISD BW	Bijgevoegd
9.2	Conceptbegroting ISD 2027	Bijgevoegd
9.3	1e Begrotingswijziging ISD 2026	Bijgevoegd
9.4	Aanbiedingsbrief Jaarrekening 2025 ISD	Bijgevoegd

9.5	Jaarrekening 2025 ISD Brabantse Wal	Bijgevoegd
10	Sjabloon VRMWB	Bijgevoegd
10.1	Aanbiedingsbrief Begroting 2027 VRMWB	Bijgevoegd
10.2	Begroting 2027 VRMWB	Bijgevoegd
10.3	Aanbiedingsbrief jaarstukken 2025 VRMWB	Bijgevoegd
10.4	Jaarstukken 2025 VRMWB	Bijgevoegd
11	Sjabloon WBA	Bijgevoegd
11.1	Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2025 en begroting 2027 WBA	Bijgevoegd
11.2	Conceptbegroting WBA 2027	Bijgevoegd
11.3	Jaarstukken 2025 WBA	Bijgevoegd

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De loco-secretaris,

drs. D.D.A. de Kok

De burgemeester,

drs. M. Mulder MSc

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 2 juni 2026;

gelet op de bepalingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen

BESLUIT:

1. Kennis te nemen van de jaarrekeningen 2025 van: BWB, OMWB, GGD, RBL, RWB, RAV, WVS, ISD, VRMWB en WBA.
2. Geen zienswijzen in te dienen op de ontwerpbegrotingen 2027 van de gemeenschappelijke regelingen BWB, GGD, RBL, RWB, RAV, WVS, ISD, VRMWB en WBA
3. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting van de OMWB
4. Geen zienswijze in te dienen over de 1e begrotingswijziging 2026 van de RBL en ISD
5. In te stemmen met de bijdrage aan de gemeente Breda voor de regionale taken GIA.
6. Het college toestemming te verlenen om de 10e wijziging van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking West-Brabant vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 25 juni 2026,

De griffier,

De voorzitter,

.....
drs. E.P.M. van der Meer

.....
drs. M. Mulder MSc.